ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ

Τεύχος 183, Μάϊος 2011

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Η κατάσταση της ελληνικής οικονομίας σήμερα χαρακτηρίζεται ως αρκετά σοβαρή, με την έννοια ότι εκτός του υπερβολικού δημόσιου ελλείμματος και δημοσίου χρέους πλήττεται και από έντονη ανισοκατανομή του εισοδήματος, την υψηλή ανεργία και την τεχνολογική και καινοτομική κατάρρευση της παραγωγικής βάσης. Με αυτά τα δεδομένα, η οδός διάσωσης προϋποθέτει συνεκτικές και στοχοθετημένες παρεμβάσεις βραχυπρόθεσμου και μεσο-μακροπρόθεσμου χαρακτήρα, προκειμένου κατά την περίοδο 2011-2015 να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις αποκατάστασης των προαναφερόμενων διαρθρωτικών ανισορροπιών. Το δυσάρεστο σε αυτή την αναγκαιότητα είναι ότι η οικονομική στήριξη της ελληνικής οικονομίας από την Ε.Ε., την ΕΚΤ και το ΔΝΤ, μονεταριστικής κατά κύριο λόγο έμπνευσης αλλά και η εφαρμοζόμενη οικονομική πολιτική κινούνται στην κατεύθυνση της εισοδηματικής και δημοσιονομικής πειθαρχίας για τη μείωση των δημοσίων δαπανών και ελλειμμάτων. Η ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ σε αυτό το τεύχος παρουσιάζει άρθρο για την έξοδο από την οικονομική κρίση. Επίσης παρουσιάζονται άρθρα για την ανεργία στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για την Ευρωπαϊκή στρατηγική για την οικονομία και την απασχόληση το 2020. Τέλος, παρουσιάζονται οι δραστηριότητες του ΙΝΕ το τελευταίο διάστημα.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ • ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΓΣΕΕ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Γιάννης Παναγόπουλος
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Σάββας Ρομπόλης, Γιάννης Κουζής, Πέτρος Λινάρδος - Ρυλμόν, Βασίλης Παπαδόγαμβρος
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Σάββας Ρομπόλης
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ: Γ. Κολλιάς, Δ. Κατσορίδας
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ιουλιανού 24 Αθήνα, Τηλ: 210 8202247, Fax: 210 8202202
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ: www.inegsee.gr • **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:** vpetrak@inegsee.gr
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΚΑΜΠΥΛΗ, Αντιγόνης 60, Τηλ: 210 5156820, Fax: 210 5156811

ΑΝΑΔΙΑΝΟΜΗ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΟΔΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

του Γ. Παναγόπουλου
Πρόεδρου ΓΣΣΕ

Η κατάσταση της ελληνικής οικονομίας σήμερα χαρακτηρίζεται ως αρκετά σοβαρή, με την έννοια ότι εκτός του υπερβολικού δημόσιου ελλείμματος και δημοσίου χρέους πλήττεται και από έντονη ανισοκατανομή του εισοδήματος, την υψηλή ανεργία και την τεχνολογική και καινοτομική κατάρρευση της παραγωγικής βάσης. Με αυτά τα δεδομένα, η οδός διάσωσης προϋποθέτει συνεκτικές και στοχοθετημένες παρεμβάσεις βραχυπρόθεσμου και μεσο-μακροπρόθεσμου χαρακτήρα, προκειμένου κατά την περίοδο 2011-2015 να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις αποκατάστασης των προαναφερόμενων διαρθρωτικών ανισορροπιών. Το δυσάρεστο σ΄αυτή την αναγκαιότητα είναι ότι η οικονομική στήριξη της ελληνικής οικονομίας από την Ε.Ε, την ΕΚΤ και το ΔΝΤ, μονεταριστικής κατά κύριο λόγο έμπνευσης αλλά και η εφαρμοζόμενη οικονομική πολιτική κινούνται στην κατεύθυνση της εισοδηματικής και δημοσιονομικής πειθαρχίας για τη μείωση των δημοσίων δαπανών και ελλειμμάτων.

Όμως, η παντελής αυτή έλλειψη αναπτυξιακών, εισοδηματικών και κοινωνικών στοιχείων συρρικνώνουν τη ζήτηση και κατανάλωση της μισθωτής δημόσιας και ιδιωτικής εργασίας, παρατείνουν τις συνθήκες οικονομικής κρίσης και ύφεσης και δημιουργούν σε όρους στασιμοπληθωρισμού και κραχ στην αγορά εργασίας, με την εκρηκτική αύξηση της ανεργίας συνθήκες φαύλου κύκλου και διεύρυνσης των δημόσιων ελλειμμάτων και του δημόσιου χρέους.

Μια τέτοια κατάσταση που έχει δημιουργηθεί στην Ελλάδα συρρικνώνει τις αντοχές της ελληνικής κοινωνίας, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τη διάβρωση της κοινωνικής συνοχής και της κοινωνικής αλληλεγγύης. Ταυτόχρονα, τα μέτρα αυτά λιτότητας που την τριετία 2010-2012 θα επιδεινώσουν το βιοτικό επίπεδο των μισθωτών και των συνταξιούχων, τουλάχιστον κατά 30%, εκτός από επώδυνα είναι και μέτρα υψηλού κινδύνου με την έννοια της επέκτασης τους στην απορύθμιση των εργασιακών σχέσεων και των συλλογικών συμβάσεων και την προώθηση των ευέλικτων μορφών απασχόλησης.

Έτσι, η εναλλακτική πρόταση εξόδου από την κρίση την οποία καταθέτουν και διεκδικούν τα συνδικάτα στοχεύει στην

αλλαγή της εφαρμοζόμενης κοινωνικοοικονομικής πολιτικής και στην αντιμετώπιση των διαθρωτικών προβλημάτων της ελληνικής οικονομίας με στόχο, στο πλαίσιο ενός νέου αναπτυξιακού προτύπου, τη βελτίωση του επιπέδου της διαθρωτικής ανταγωνιστικότητας (ποιότητα παραγωγής, ποιότητα προϊόντων και υπηρεσιών, ποιότητα εργασιακών σχέσεων, ποιότητα εισοδήματος, ποιότητα κοινωνικής προστασίας, κλπ). Στην κατεύθυνση αυτή: **α)** βραχυχρόνια απαιτείται η αναδιανομή του εισοδήματος, η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και εισφοροδιαφυγής με στόχο την αντιμετώπιση των δημοσιονομικών προβλημάτων και την ανάσχεση της δημιουργίας πρωτογενών ελλειμμάτων (ο λόγος των εισοδημάτων ιδιοκτησίας προς τις αμοιβές εργασίας το 2009 στην Ελλάδα ανερχόταν σε 0,43, ενώ στην Ε.Ε -15 ανερχόταν ήταν 0,25). Παράλληλα, ένα ευρώ στα τέσσερα (ΟΟΣΑ, 2009) που παράγονται στην ελληνική οικονομία δεν φορολογείται (25%-διαρροή ετήσιων εσόδων από τον κρατικό προϋπολογισμό 12-15 δις ευρώ) και η φορολογική ανισότητα μισθών και κερδών έχει υπερβεί κάθε όριο. Από την άποψη αυτή είναι χαρακτηριστική η διαπίστωση (ΟΟΣΑ, 2009), σύμφωνα με την οποία η πραγματική φορολογική επιβάρυνση της εργασίας στην Ελλάδα (35,1%, 2007) αντιστοιχεί στο μέσο όρο της Ε.Ε-25, ενώ η πραγματική φορολογική επιβάρυνση των κερδών ανέρχεται μόλις 15,9% στην Ελλάδα έναντι 33% στην ΕΕ-25, και **β)** μεσο-μακροπρόθεσμα απαιτείται ο σχεδιασμός δημόσιων πολιτικών και ο προγραμματισμός των δράσεων τους για την σύνδεσης τους με τη διάρθρωση του παραγωγικού συστήματος της κάθε περι-

φέρειας. Έτσι, μέσα από τη βελτίωση του πλέγματος των αλληλεξαρτήσεων των κρίσιμων κλάδων (Γεωργία-Μεταποίηση-Τουρισμός-Υπηρεσίες-Κατασκευές) θα δημιουργηθεί μια εσωτερική δυναμική βέλτιστης οικονομικά και κοινωνικά απόδοσης και θα εξασφαλιστεί η συνθήκη μεταμόρφωσης (ολοκληρωμένα συμπλέγματα δραστηριοτήτων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) του παραγωγικού συστήματος των αναπτυξιακών μονοκαλλιεργειών (τουρισμός-γεωργία) και της παραγωγής πρωτογενών πλεονασμάτων, με την ανάπτυξη ενός νέου ρόλου των δημόσιων πολιτικών στην κατεύθυνση προσανατολισμού της αποταμίευσης σε νέες επενδύσεις σύγχρονων αναπτυξιακών και κοινωνικών υποδομών, νέων κλάδων παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών, καινοτομίας-ποιότητας, απασχόλησης και διαθρωτικής ανταγωνιστικότητας.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ & ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ EU 2020

των Χρήστου Παπαβασιλείου & Γιώργου Κρητικίδη

1. Εισαγωγή

Η χρηματοοικονομική κρίση των τελευταίων χρόνων, επέφερε ισχυρό πλήγμα στην Ευρωπαϊκή οικονομία. Η εξασθένιση των χρηματαγορών αποτέλεσε κύρια αιτία ώθησης σε υποχώρηση, τόσο της κατανάλωσης, όσο και των επενδύσεων. Σε τομείς οι οποίοι εξαρτώνται από την καταναλωτική πίστη (για παράδειγμα ιδιωτικές κατασκευές κτλ), οι αγορές έχουν επιδεινωθεί έντονα σε πολλά κράτη μέλη.

Η αντίδραση της Ευρωπαϊκής Ένωσης[1] στις νέες συνθήκες που έχουν προκύψει στις παγκόσμιες αγορές, ήταν αναγκαίο να έχει συνεκτικό χαρακτήρα. Ειδικότερα, σε ευρωπαϊκό επίπεδο προτείνεται η δράση στους ακόλουθους τομείς:

- Ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς, με στόχο τη δημιουργία μίας ισχυρής και καινοτόμου ευρωπαϊκής βιομηχανικής βάσης και μίας ολοκληρωμένης εσωτερικής αγοράς
- Προσαρμογή στα νέα κοινωνικά δεδομένα με στόχο το στοχευμένο σχεδιασμό και την υλοποίηση αποτελεσματικών μέτρων για την ενίσχυση των δικαιωμάτων των ευρωπαίων πολιτών στην απασχόληση, την εκπαίδευση, και τις υπηρεσίες υγείας.
- Μετανάστευση και μέτρα αντιμετώπισης της,
- Βιώσιμες ενεργειακές πολιτικές με στόχο την υιοθέτηση πολιτικών για τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και γενικότερα για την προστασία του περιβάλλοντος,
- Χρηματοοικονομική σταθερότητα με στόχο την ενίσχυση της σταθερότητας των οικονομιών παγκοσμίως.

Στο διεθνές επίπεδο η προτεινόμενη ανάληψη δράσεων και πρωτοβουλιών εντοπίζεται στους ακόλουθους τομείς:

- Ενεργοποίηση προς τις διεθνείς αγορές και τις τρίτες χώρες και
- Άσκηση επιρροής στην παγκόσμια νομοθεσία.

1. COM(2007) 581, final.

2. Ευρωπαϊκό Σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας

Το Ευρωπαϊκό Σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας[2] αποτέλεσε την απάντηση της Ε.Ε στην παρούσα οικονομική κατάσταση. Το ευρωπαϊκό σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας πρότεινε μια αντικυκλική μακροοικονομική αντίδραση στην κρίση, με τη μορφή μιας φιλόδοξης δέσμης δράσεων για την υποστήριξη της πραγματικής οικονομίας. Το σχέδιο στηρίχτηκε στο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης και στη στρατηγική της Λισαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση

Η Στρατηγική της Λισσαβόνας[3], είχε τρεις διαστάσεις που ουσιαστικά αλληλοεξαρτώνταν και αλληλοσυμπληρώνονταν:

- Την κοινωνική διάσταση (κοινωνική συνοχή),
- Την οικονομική (δείκτες οικονομικής μεγέθυνσης), &
- Την περιβαλλοντική, (περιβαλλοντική προστασία και ποιότητα ζωής).

Τις τελευταίες δεκαετίες, η οικονομική δραστηριότητα διεθνοποιήθηκε σε πρωτοφανή επίπεδα. Σημαντικές ανακατατάξεις προκλήθηκαν στον τρόπο οργάνωσης της παραγωγής και της διάθεσης προϊόντων και υπηρεσιών, αναδεικνύοντας το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης[4]. Μιλώντας με όρους και συνθήκες οικονομικής κυρίως παγκοσμιοποίησης, έχουν δημιουργηθεί τόσο προκλήσεις όσο και ευκαιρίες, οι οποίες ασκούν σημαντικές πιέσεις τόσο στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, οδηγώντας τις στην εξειδίκευση και στην ενίσχυση του καινοτομικού τους δυναμικού με στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους, όσο και στους εργαζομένους για μεγαλύτερη κινητικότητα και εξειδίκευση. Η διαδικασία της σταδιακής απελευθέρωσης των

2. COM (2008) 800 τελικό,
3. COM (2005) 330 τελικό,
4. Βλ. για το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης / διεθνοποίησης: Ψημμένος Ι.,1999,, Beck U., 2000, Amin A. & Tomaney J., 1995, Amin A. & Thrift N., 1994, Living in the global, in Amin & Thrift, Globalization, Institutions & Regional Development in Europe, Βεργόπουλος Κ., 1999, Hirst P. & Thompson G., 1995,, Παπαβασιλείου Χ., 2001, Κουκιάδης Ι., 2000, Boyer & Drache, 1996, Παρασκευόπουλος Ι. Χρ., 2001.

αγορών αγαθών, υπηρεσιών και συντελεστών παραγωγής, σε συνδυασμό με τις ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις, ιδιαίτερα στους τομείς των μεταφορών, των επικοινωνιών και της πληροφορικής, συντέλεσαν στη διαμόρφωση στην παγκόσμια οικονομία ενός εντελώς διαφορετικού περιβάλλοντος, του λεγόμενου διεθνοποιημένου περιβάλλοντος. Η διεθνής οικονομία έχει περάσει σε ένα στάδιο πλανητικής αλληλεξάρτησης, όπου τα εθνικά σύνορα και οι πολιτικοί περιορισμοί πέφτουν, αποκαλύπτοντας τη λειτουργία της πλανητικής αγοράς (Αντωνάκης, 2008). Παράλληλα, έχουν ενταθεί οι δημογραφικές πιέσεις, οι κλιματικές αλλαγές επιβαρύνουν την ποιότητα ζωής και η ύφεση που εμφανίζεται λόγω της χρηματοοικονομικής κρίσης δημιουργεί σημαντικά προβλήματα στην ποιότητα της ζωής των πολιτών.

Σ΄ αυτό το περιβάλλον (Σκυλακάκης Θ., 2009), "η κρίση θα επιβραδύνει τις εξελίξεις, διότι θα οδηγήσει σε μείωση των παγκόσμιων ρυθμών ανάπτυξης. Παράλληλα, θα καταστήσει πολύ πιο δύσκολη την αντιμετώπιση των συνεπειών της. Διότι:

- Οι δημογραφικές πιέσεις, σε συνδυασμό με τους χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, οδηγούν σε φτώχεια.
- Ο πολυπολικός κόσμος, σε συνδυασμό με μία πιο αδύνατη οικονομικά και πολιτικά Δύση, οδηγεί σε μεγαλύτερη αστάθεια.
- Η επιτάχυνση των τεχνολογικών εξελίξεων, όταν δε συνοδεύονται από αντίστοιχη οικονομική πρόοδο, προκαλεί μεγαλύτερη ανισότητα,
- Οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής επέρχονται ταχύτερα, όταν αυτή δεν αντιμετωπίζεται με τη διάθεση μαζικών πόρων για την προώθηση του νέου αναπτυξιακού μοντέλου".

3. Η Στρατηγική ΕΥΡΩΠΗ 2020

Η Στρατηγική ΕΕ 2020 έχει διαδεχθεί τη Στρατηγική της Λισσαβόνας, η οποία είχε αποτελέσει το μοχλό του ευρωπαϊκού πολιτικού και οικονομικού σχεδιασμού, την τελευταία δεκαετία, χωρίς όμως σημαντικά αποτελέσματα. Βασική προτεραιότητα της νέας Στρατηγικής είναι η μετατροπή της Ευρώπης σε μία ανταγωνιστική, βασισμένη στη γνώση, χωρίς αποκλεισμούς, καινοτομική και οικολογικά αποδοτική οικονομία[5].

Σύμφωνα με το έγγραφο εργασίας που αποτέλεσε τη βάση για την ευρεία διαβούλευση,[6] η Στρατηγική ΕΕ 2020 στηρίζεται, τόσο πάνω στα επιτεύγματα της Στρατηγικής της Λισσαβόνας όσο και στα οφέλη που προέκυψαν από την ευρωπαϊκή αντίδραση στην κρίση που έλαβε τη μορφή Σχεδίου για την ανάκαμψη της ευρωπαϊκής οικονομίας. Ως βασικές κατευθύνσεις της νέας Στρατηγικής προσδιορίζονται:

Α. Ανάπτυξη βασιζόμενη στη γνώση

Οι επενδύσεις στην έρευνα και στην καινοτομία αποτελούν αναγκαία συνθήκη για την ανάπτυξη και καθορίζουν τόσο την κατεύθυνση, όσο και την εξέλιξη των

5. Council of the European Union 11225/2/08 REV 2/18.06.2009 - Presidency Conclusions.
6. COM(2009) 647 τελικό.

σύγχρονων οικονομιών. Μία επιτυχής προσπάθεια για το μετασχηματισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μία δυναμική οικονομία της γνώσης, προϋποθέτει το σχεδιασμό και την προώθηση δραστηριοτήτων εντάσεως γνώσης αλλά και τη διαμόρφωση εκείνων των προϋποθέσεων για την υποστήριξη καινοτομιών και την ενσωμάτωσή τους στην παραγωγή τόσο εμπορευμάτων, όσο και υπηρεσιών. Όσον αφορά την καινοτομία[7] και τις ευρωπαϊκές πολιτικές, θα πρέπει να διαμορφωθεί ένα ισορροπημένο μείγμα, με στόχο:

- την ικανοποίηση της πλευράς της ζήτησης, δηλαδή της ικανοποίησης των αναγκών των πελατών,
- την ικανοποίηση της πλευράς της προσφοράς, μέσω της δημιουργίας νέων αγορών με προϊόντα και υπηρεσίες,
- την τόνωση των ευκαιριών για τις επιχειρήσεις στην εσωτερική αγορά κλπ.
- την αντιμετώπιση των παγκόσμιων κοινωνικών προκλήσεων, όπως η προστασία του περιβάλλοντος κλπ.

Είναι γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια και ειδικότερα από το 2006,[8] έχει αναγνωριστεί η σημασία μιας συνεκτικής και ολοκληρωμένης πολιτικής για την καινοτομία, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας. Όπως προκύπτει και από Ανακοίνωση της Επιτροπής[9], έχει επιτευχθεί σημαντική πρόοδος σε όλους τους τομείς παρέμβασης, η οποία αποδεικνύεται και από τη βελτίωση της θέσης της ΕΕ-27 ως προς τους δείκτες καινοτομικότητας σε σχέση με τους βασικούς ανταγωνιστές της σε παγκόσμιο επίπεδο, τις Ηνωμένες Πολιτείες και την Ιαπωνία: σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Πίνακα Αποτελεσμάτων Καινοτομίας (European Innovation Scoreboard 2008) η ΕΕ-27 μπορεί να εξακολουθεί να υπολείπεται στις επιδόσεις της στην καινοτομία έναντι των δύο παγκόσμιων ηγετών, αλλά το χάσμα μειώνεται σταθερά.

Σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο, συνεχίζονται να υφίστανται εμπόδια όπως η έλλειψη συντονισμού και ο κατακερματισμός των ευρωπαϊκών πολιτικών για την καινοτομία, η υψηλή γραφειοκρατία των πολιτικών αυτών και η σχετική έως έντονη αντίδραση από πλευράς επιχειρήσεων και ειδικά των μικρομεσαίων, για ανάληψη καινοτομικής δράσης.

Η Ελλάδα, σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Πίνακα Αποτελεσμάτων Καινοτομίας (European Innovation Scoreboard 2009), κατατάσσεται ανάμεσα στις μέτρια καινοτομικές χώρες (moderate innovators) με επιδόσεις χαμηλότερες του κοινοτικού μέσου όρου. Το κύριο όχημα για την προώθηση της καινοτομίας είναι τα ευρωπαϊκά προγράμματα (Διαρθρωτικά Ταμεία κλπ) μέσω των οποίων χρηματοδοτούνται και υλοποι-

7. Καινοτομία είναι η ικανότητα να παίρνεις νέες ιδέες και να τις μετατρέπεις σε εμπορικές επιτυχίες χρησιμοποιώντας νέες διαδικασίες, προϊόντα ή υπηρεσίες με τρόπο καλύτερο και ταχύτερο από τους ανταγωνιστές σου. Η καινοτομία δεν μπορεί να επιβληθεί άνωθεν με νόμους και διατάγματα. Εκπορεύεται από τους ανθρώπους, και μόνο οι άνθρωποι -επιστήμονες, ερευνητές, επιχειρηματίες και προσωπικό τους, επενδυτές, καταναλωτές και δημόσιες αρχές- θα καταστήσουν την Ευρώπη πιο καινοτόμο. COM (2009) 442 τελικό.
8. COM (2006), 502 τελικό.
9. COM(2009) 442 τελικό.

ούνται δράσεις για τη δημιουργία και στήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων, κ.τ.λ Σε γενικές γραμμές καταγράφεται έλλειψη ενός συνεκτικού συστήματος καινοτομίας, αναγνωρίζεται η ανάγκη βελτίωσης του σχεδιασμού πολιτικής για την καινοτομία και παράλληλα βελτίωσης του ευρύτερου επιχειρηματικού περιβάλλοντος με στόχο την προσέλκυση καινοτομικών επενδύσεων.

Α.1. Η Καινοτομία στο επίκεντρο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής[10]

Κινητήριο μοχλό της καινοτομίας αποτελεί ο ίδιος ο επιχειρηματίας, αποτελεί η ίδια η επιχείρηση. Η λειτουργία μίας επιχείρησης στο σημερινό διεθνές περιβάλλον, εξαρτάται από την ικανότητα της να παρακολουθεί στον τομέα που δραστηριοποιείται αλλά και σε άλλους τομείς την εξέλιξη των αγορών. Η αναγκαιότητα αυτή προέρχεται κυρίως από την αλλαγή της ζήτησης σε τομείς δραστηριότητας, αλλά και από τις καινοτομίες που ανταποκρίνονται σε αυτή τη ζήτηση ή επιδιώκουν να την επηρεάσουν (ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, 2005). Οι τομείς προτεραιότητας πρέπει να οριοθετούνται από τη ζήτηση, μέσα σε πλαίσια προστασίας του υγιούς ανταγωνισμού.

Κατά συνέπεια υπάρχει η ανάγκη δημιουργίας ενός πολιτικού, κυρίως, και στη συνέχεια κανονιστικού πλαισίου, που θα προάγει την ανταγωνιστικότητα των βιομηχανιών σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, ενώ θα υποστηρίζει και θα επικροτεί τις επενδύσεις που έχουν καινοτομικό προσανατολισμό, τόσο για προϊόντα όσο και για διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων των καινοτόμων μορφών οργάνωσης της εργασίας. Επίσης θα έπρεπε να τονωθεί και να προσανατολιστεί η αγοραστική δύναμη του δημόσιου τομέα προς καινοτόμες διαδικασίες τόσο σε επίπεδο λειτουργίας/ διαδικασιών, όσο και σε επίπεδο διαμόρφωσης νομοθετικού πλαισίου για καινοτόμες δημόσιες προμήθειες.

Κατόπιν των ανωτέρω, προτείνεται να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση για την ανάπτυξη πολιτικών καινοτομίας και σε τομείς που συνδυάζουν την κοινωνική διάσταση με την δημιουργία προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών υψηλής προστιθέμενης αξίας. Ειδικότερα προτείνεται να δοθεί έμφαση στους ακόλουθους τομείς:

- Πράσινη Ανάπτυξη (Ενέργεια, Οικολογικές Υποδομές & Οικολογικός Σχεδιασμός)

10. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, από το 2005 στην Ανακοίνωσή της με τίτλο, «Κοινές Δράσεις για την ανάπτυξη και την απασχόληση: το κοινοτικό πρόγραμμα της Λισαβόνας» COM (2005), 330 τελικό και εμπνεόμενη από την εταιρική σχέση της Λισαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση, εστίασε στη γνώση ως το βασικό παράγοντα, με τον οποίο η Ευρώπη μπορεί να διατηρήσει το διεθνές ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της. Η ανακοίνωση προέβλεπε ένα συνδυασμό κοινοτικών κανονιστικών ρυθμίσεων και κοινοτικής χρηματοδότησης, με στόχο την προώθηση της καινοτομίας και την προσέλκυση ανθρώπινου δυναμικού και κεφαλαίων στην ευρωπαϊκή έρευνα και στις καινοτόμες επιχειρηματικές δραστηριότητες. Στη συνέχεια, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την ανακοίνωση της, με τίτλο «Κάνοντας τη γνώση πράξη: μία στρατηγική καινοτομίας ευρείας βάσης για την Ε.Ε» το 2006, COM (2006), 502 τελικό, τοποθετεί την Καινοτομία, σε στρατηγικό σημείο στη διαμόρφωση πολιτικής, θεωρώντας ότι σε ένα παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον, το οποίο δημιουργεί αυξανόμενο ανταγωνισμό, η Ευρώπη δεν μπορεί να αντεπεξέλθει, παρά μόνο ενισχύοντας το καινοτομικό της δυναμικό. Επίσης τονίζεται η ανάγκη για προώθηση όλων των μορφών της καινοτομίας, όπως η τεχνολογική αλλά και η μη τεχνολογική καινοτομία, η οργανωτική καινοτομία και η καινοτομία στις υπηρεσίες.

- Θέματα Υγιεινής & Ασφάλειας της Εργασίας
- Γήρανση του Πληθυσμού
- Βιομηχανία Τροφίμων
- Θέματα αντιμετώπισης νέων προκλήσεων για την υγεία και ασφάλεια του πληθυσμού σε συνάρτηση με θέματα αντιμετώπισης της φτώχιας.

Οι επιχειρήσεις και ιδιαίτερα οι ΜΜΕ καλούνται να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο για την επίτευξη των παραπάνω στόχων και στο πλαίσιο αυτό εργαλείο για περαιτέρω δράση αποτελεί η πρωτοβουλία για τις Μικρομεσαίες επιχειρήσεις "Small Business Act"[11].

Με την εξάλειψη των εμποδίων που παρακωλύουν την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αγαθών και με την πλήρη εφαρμογή της οδηγίας για τις υπηρεσίες από τα κράτη μέλη, θα αρθούν πολλά διοικητικά και νομικά εμπόδια που δημιουργούν προβλήματα στη άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, με αποτέλεσμα οι καινοτόμες επιχειρήσεις να έχουν πιο εύκολη πρόσβαση στις αγορές. Παράλληλα έχει αναγνωριστεί, ότι η εκπαίδευση, οι δεξιότητες και η κατάρτιση αποτελούν προϋπόθεση για την καινοτομία[12], ενώ ο εκσυγχρονισμός των κοινοτικών κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις πρόσφερε στα κράτη μέλη ένα αποτελεσματικό εργαλείο δημόσιας πολιτικής για την υποστήριξη της έρευνας και της ανάπτυξης και της καινοτομίας. Επίσης σήμερα, οι μη τεχνολογικές πτυχές της διαδικασίας της καινοτομίας, αποκτούν όλο και μεγαλύτερη σημασία για τη διείσδυση περισσότερων καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών στην αγορά.

Βέβαια, σημαντικός ανασταλτικός παράγοντας για την ανταγωνιστικότητα και τις επενδύσεις στην Ελλάδα, είναι η ίδια η παραγωγική δομή της οικονομίας και φυσικά της βιομηχανίας, στην οποία οι πολύ μικρές (ΠΜΕ) και Μικρομεσαίες (ΜΜΕ) επιχειρήσεις κυριαρχούν, γεγονός που καθιστά δυσκολότερη και τη διείσδυση της καινοτομίας στην εγχώρια παραγωγή (Χριστοδουλάκης, 2009).

11. Η ολοκληρωμένη πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ***«A Small Business Act for Europe»*** (SBA) ανακοινώθηκε στις 25/6/08 και στοχεύει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των Ευρωπαϊκών Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων. Η SBA εντάσσεται στην ευρύτερη ευρωπαϊκή στρατηγική για την ανάπτυξη και την απασχόληση Η SBA αποτελεί ένα συνεκτικό σύνολο βασικών αρχών, νομοθετικών πρωτοβουλιών και προτάσεων πολιτικής. Για περισσότερες πληροφορίες βλ. COM (2008) 394 τελικό.
12. Η Ευρωπαϊκη Επιτροπή, μέσω των εμβληματικών πρωτοβουλιών Ένωση Καινοτομίας, Νεολαία σε Κίνηση και Ψηφιακό Θεματολόγιο, της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», έχει δείξει ότι η ΕΕ μπορεί να αναλάβει δράση για να προωθήσει την έξυπνη ανάπτυξη στην Ευρώπη. Για περισσότερες πληροφορίες βλ. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, COM (2010) 623.

Α.2. Καινοτομία & Δικτύωση[13]

Η δικτύωση[14] και η συνεργασία, μπορεί να οδηγήσει στην αντιμετώπιση παρεμφερών θεμάτων χωρίς το απαγορευτικό κόστος της μικρής κλίμακας. Τα δίκτυα (clusters) αποτελούν δυναμικά εργαλεία οικονομικής ανάπτυξης στην Ευρώπη. Πρόκειται για ένα επιχειρηματικό μοντέλο που ευνοεί τη συνεργασία των επιχειρήσεων με ερευνητικά κέντρα, προμηθευτές, πελάτες και ανταγωνιστές που δραστηριοποιούνται στον ίδιο γεωγραφικό χώρο. Οι επιχειρήσεις και ειδικότερα οι μικρομεσαίες θα πρέπει να συνειδητοποιήσουν την αναγκαιότητα των συνενώσεων και των δικτύων έτσι ώστε να υπερβούν τους σημερινούς περιορισμούς του μικρού μεγέθους, που δημιουργεί εμπόδια στη χρηματοδότηση τους, στην εισαγωγή σύγχρονων μεθόδων διοικητικής οργάνωσης καθώς και στην επέκταση τους στις διεθνείς αγορές.

Συνήθως οι βιομηχανικοί κλάδοι οι οποίοι αναπτύσσονται με γρήγορους ρυθμούς, βασίζονται σε επιτυχημένη εμπορευματοποίηση γρήγορα αναπτυσσόμενων και πολλά υποσχόμενων δικτύων τεχνολογία (technology clusters). Σχετικά με τον γεωγραφικό παράγοντα, οι δραστηριότητες αυτές τείνουν να αναπτύσσονται σε περιοχές που είτε προϋπάρχει είτε μπορεί να δημιουργηθεί συγκριτικό πλεονέκτημα σχετιζόμενο με το κύριο αντικείμενο δραστηριοτήτων.

Τα δίκτυα[15] λόγω της φύσης τους (συνεργασία μεταξύ πολλών εταίρων/ επιχειρήσεων), εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την ενθάρρυνση της επιχειρηματικής δράσης και την υποστήριξη της επιχειρηματικής κουλτούρας. Στόχοι της δημόσιας πολιτικής πρέπει να είναι:

- Ανάπτυξη και προώθηση στρατηγικής πληροφόρησης σχετικά με τα δίκτυα, τα οφέλη από τη δημιουργία και τη λειτουργία τους,
- Προώθηση συνεργασιών και ανταλλαγής γνώσεων μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δίκτυα/ συστήματα καινοτομίας,

13. COM (2008) 652.

14. Τα Δίκτυα ή Συνεργατικοί σχηματισμοί ή Συγκεντρώσεις Επιχειρήσεων σε θεωρητικό επίπεδο, προέρχονται από εργασίες των M. Porter, 1990, The Competitive advantage of Nations, B-A Ludvall, 2002, Innovation, Growth and Social Cohesion, D. A Wolfe, 2003, Social Capital and Cluster Development in learning regions.

15. Η ανάδειξη των δικτύων (clusters) είναι, στην πραγματικότητα, αποτέλεσμα της μετατόπισης του ενδιαφέροντος από τις μεγάλες επιχειρήσεις στη μάζα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ειδικά στην Ελλάδα, όπου οι ΜΜΕ αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό (ΙΝΕ ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ, 2007).

- Ενθάρρυνση και καθιέρωση μιας επιχειρηματικής κουλτούρας προσανατολισμένης στη δημιουργία δικτύων.
- Ανάδειξη του ρόλου των δημόσιων φορέων στη βιομηχανική πολιτική και στην πολιτική για τα δίκτυα, προσανατολισμένη προς τη δημιουργία υποστηρικτικών δομών και μηχανισμών.
- Εγκαθίδρυση ενός σταθερού και προβλέψιμου οικονομικού περιβάλλοντος.

Β. Η παροχή ευκαιριών στους πολίτες σε κοινωνίες χωρίς αποκλεισμούς

Επισημαίνεται η ανάγκη για τη διαμόρφωση μιας στρατηγικής η οποία να δημιουργεί περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας, όπου οι εργαζόμενοι θα νοιώθουν χρήσιμοι και παραγωγικοί και παράλληλα θα εργάζονται μέσα σε ένα σταθερό οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον.

Γ. Η δημιουργία μιας ανταγωνιστικής, πράσινης οικονομίας

Οι επιχειρήσεις και ειδικά οι ΜΜΕ[16], αποτελούν σημείο δημιουργίας πλούτου, σημείο συνάντησης μεταξύ της καινοτομίας και των παραδοσιακών τρόπων λειτουργίας, αποτελεί τόπο επαγγελματικής διεξόδου για τους νέους καθώς και σημαντικό παράγοντα ένταξης μεταναστών.

Δίνεται πλέον βαρύτητα, στην αποτελεσματική χρήσης της ενέργειας, στα κτίρια, τη βιομηχανία, τις μεταφορές, στην αξιοποίηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας καθώς και στην πραγματοποίηση επενδύσεων που στηρίζουν μια αειφόρο ολοκληρωμένη ανάπτυξη, όπου οι φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες θα έχουν κύριο ρόλο. Τονίζεται η αναγκαιότητα της παροχής κινήτρων κυρίως προς τις ΜΜΕ για τη χρήση περισσότερων φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων παραγωγής και προϊόντων, καθώς και του περιορισμού των εμποδίων που περιορίζουν την ανάπτυξή τους στην εσωτερική αγορά.

4. Προτεινόμενο Πλαίσιο Δράσης

Προκειμένου να υλοποιηθούν οι στόχοι που θα τεθούν στα πλαίσια των τριών ανωτέρω προτεραιοτήτων, και με πρωταρχικό μέλημα την έξοδο από την κρίση, αξιολογούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως απαραίτητα μέσα πολιτικής:

- η πλήρης αξιοποίηση της ενιαίας αγοράς
- η τοποθέτηση της ΕΕ 2020 σε παγκόσμιο πλαίσιο
- η ενσωμάτωση των πολιτικών προτεραιοτήτων, στις δημοσιονομικές πολιτικές των Κ-Μ, μετά από διαβούλευση,
- η καθιέρωση σαφούς διακυβέρνησης στη βάση περιορισμένης σειράς βασικών στόχων.

Η περίοδος της δημόσιας διαβούλευσης επί των προτάσεων της Ευρωπαϊκής

16. Οι μικρές επιχειρήσεις πλήττονται περισσότερο σε περιόδους ύφεσης, καθώς μειώνεται η ρευστότητα και οι δυνατότητες δανεισμού με αρνητική επίδραση στις επενδύσεις. Δύο αρνητικοί παράγοντες σε ό,τι αφορά την υγιή ανάπτυξη και λειτουργία των ΜΜΕ είναι α) η δυσκολία πρόσβασής τους σε χρηματοδότηση καθώς και η έλλειψη εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης, και β) επιβάρυνσή τους με υψηλό κόστος.

Επιτροπής για τη νέα στρατηγική ολοκληρώθηκε το 2010. Σύμφωνα με σχετικό έγγραφο εργασίας της Επιτροπής[17], περισσότερες από 1.500 απαντήσεις εστάλησαν από όλα τα Κ-Μ και από ενδιαφερόμενα μέρη: ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, ευρωπαϊκών κοινωνικών εταίρων, ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων, οργανώσεων καταναλωτών, της επιχειρηματικής, εκπαιδευτικής και ερευνητικής κοινότητας, πολιτών, τρίτων χωρών και διεθνών οργανισμών. Μεταξύ των βασικότερων συμπερασμάτων θα μπορούσαν να καταγραφούν τα παρακάτω:

- ✔ ευρεία υποστήριξη των βασικών προτεραιοτήτων που προσδιόρισε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή από το σύνολο των κρατών μελών,
- ✔ αναγνώριση του σημαντικού ρόλου της μεταποιητικής βιομηχανίας και της συμβολής των ευρωπαϊκών ΜΜΕ στην μεγέθυνση και τη δημιουργία θέσεων εργασίας,
- ✔ επισήμανση, της ανάγκης βελτίωσης της πρόσβασης των ΜΜΕ τόσο στην ενιαία αγορά όσο και στις αγορές τρίτων χωρών, κυρίως από ενώσεις επιχειρήσεων,
- ✔ επισήμανση της ανάγκης για καλύτερο συντονισμό της διακυβέρνησης και των οικονομικών πολιτικών, αποτελεσματική παρακολούθηση και συγκριτική αξιολόγηση της υλοποίησης, εταιρική σχέση με συμμετοχή των περιφερειών,
- ✔ πολλά κράτη μέλη, τάχθηκαν υπέρ της ισχυρότερης σχέσης μεταξύ του προϋπολογισμού της Ε.Ε και των προτεραιοτήτων της στρατηγικής Ε.Ε 2020.

Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 17ης Ιουνίου 2010, τα κράτη μέλη ενέκριναν την "Ευρώπη 2020", τη νέα στρατηγική για την απασχόληση και την έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

Επιπλέον των βασικών κατευθύνσεων της Ε.Ε, προτάθηκαν πέντε βασικοί ευρωπαϊκοί στόχοι ως το 2020, οι οποίοι αντανακλούν τις τρεις προτεραιότητες και οι οποίοι θα πρέπει να συμφωνηθούν και μετέπειτα να μεταφραστούν σε αντίστοιχους εθνικούς στόχους που θα παρουσιάζονται στα Εθνικά Προγράμματα Μεταρρυθμίσεων:

- 75 % του πληθυσμού μεταξύ 20-64 ετών θα πρέπει να απασχολείται.
- 3% του ΑΠΕ της Ε.Ε. θα πρέπει να επενδύεται σε Έρευνα και Ανάπτυξη.
- Η επίτευξη των στόχων "20/20/20" για το περιβάλλον και την ενέργεια
- Το ποσοστό ατόμων που εγκαταλείπει πρόωρα το σχολείο θα πρέπει να είναι κάτω από 10% και τουλάχιστον 40% της νέας γενιάς θα πρέπει να έχει πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- 20 εκατομμύρια λιγότερα άτομα θα πρέπει να βρίσκονται στον κίνδυνο φτώχιας.

Τα κράτη μέλη πρέπει πλέον να ενεργήσουν για την εφαρμογή αυτών των πολιτικών προτεραιοτήτων σε εθνικό επίπεδο. Πρέπει να οριστικοποιήσουν ταχέως τους εθνικούς στόχους σε στενό διάλογο με την

17. SEC(2010)116 τελικό.

Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις τους και τις εκάστοτε εθνικές συγκυρίες και σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

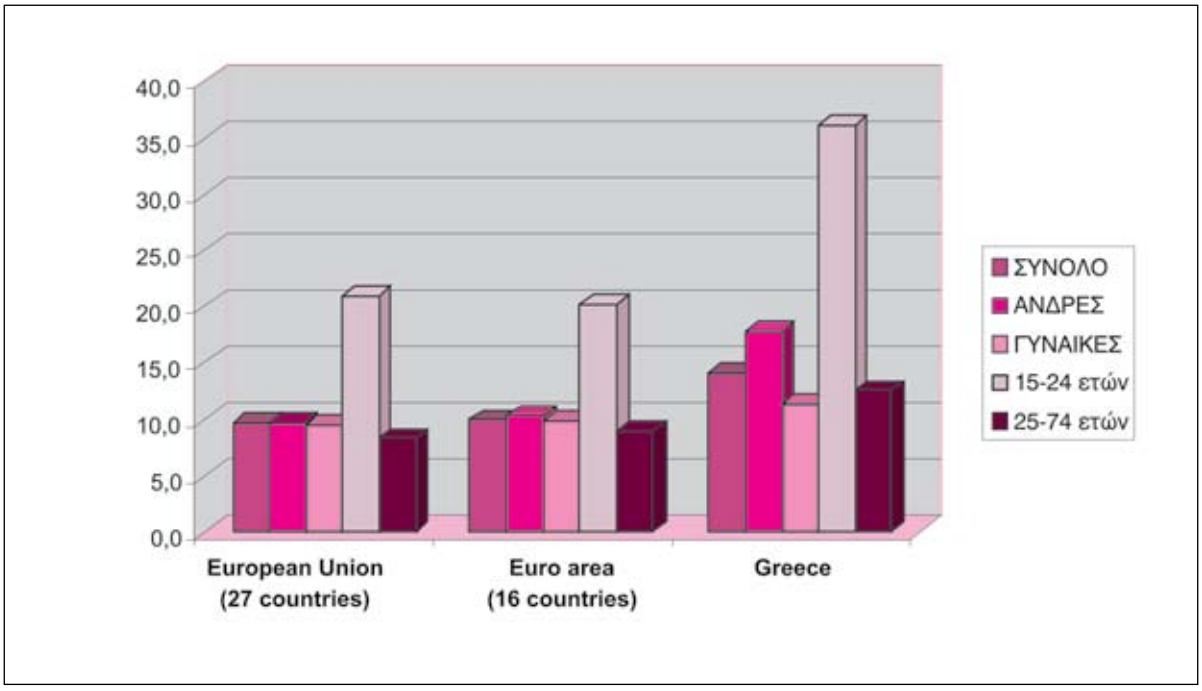
3. ΕΥΡΩΠΗ 2020, Αγορά Εργασίας & Συνδικάτα[18]

Σήμερα παρατηρείται το φαινόμενο της αντικατάστασης της εργασίας από το κεφάλαιο και τη γνώση. Η εργασία πλέον, έχει γίνει τόσο παραγωγική, ώστε χρειάζεται λιγότερη εργασία για να παράγουμε περισσότερα αγαθά και υπηρεσίες.

Οι συνέπειες της κρίσης είναι ιδιαίτερα δυσμενείς για τους ευρωπαίους πολίτες ενώ παράλληλα η συρρίκνωση της αγοραστικής δύναμης των χαμηλών κυρίως εισοδηματικά στρωμάτων υποβαθμίζουν και αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων της κοινωνικής συνοχής και της περιφερειακής οικονομικής σύγκλισης. Είναι φανερό ότι η κρίση που ξεκίνησε από τις διεθνείς χρηματαγορές έχει εξελιχθεί σε κρίση απασχόλησης ιδιαίτερα στο πλαίσιο απορύθμισης των εργασιακών σχέσεων. Πράγματι, η σημερινή κρίση ξεκίνησε ως κρίση ενυπόθηκων δανείων υψηλού κινδύνου (χρηματοπιστωτική), μετεξελίχθηκε διεθνώς σε κρίση της πραγματικής οικονομίας (οικονομική κρίση και ύφεση) και εξελίσσεται σε κρίση απασχόλησης με την μεγάλη αύξηση της ανεργίας (Ρομπόλης, 2011).

Στον παρακάτω πίνακα βλέπουμε τα ποσοστά ανεργίας στην ευρωζώνη, στα 27 κράτη μέλη και στην Ελλάδα, σε επίπεδο φύλου και δύο ηλικιακών κατηγοριών.

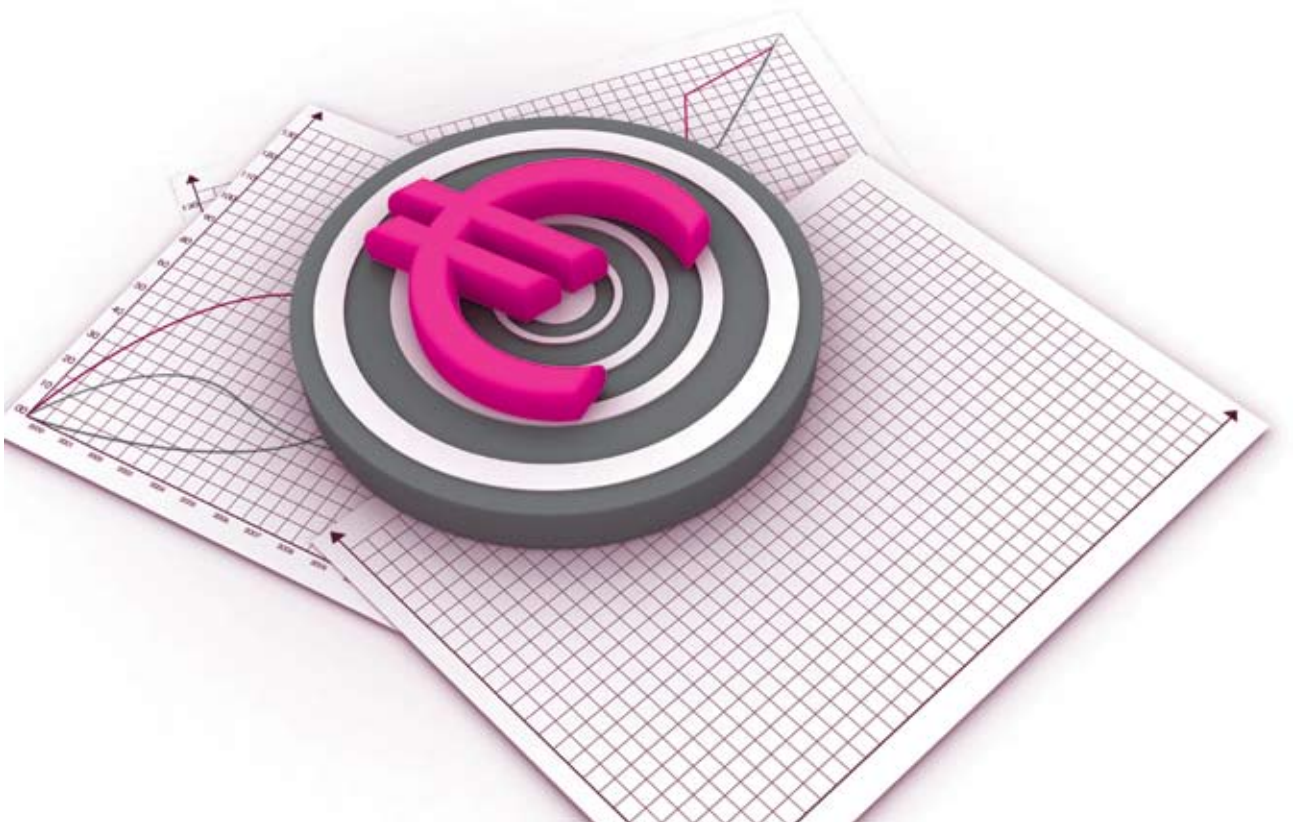
18. Για περ. πληροφορίες βλ. και Παλαιολόγος Ν., 2006, Εργασία & Συνδικάτα στον 21ο αιώνα.

Πηγή: Eurostat, 2011

Ειδικότερα, στην ευρωζώνη το ποσοστό ανεργίας ήταν για το μήνα Μάρτιο του 2011, στα επίπεδα του 9,9%. Το ποσοστό ανεργίας στα 27 κράτη μέλη, ήταν το ίδιο χρονικό διάστημα στα επίπεδα του 9,5%. Παράλληλα, εκτιμάται ότι 22.828 εκ. αντρών και γυναικών στα 27 κράτη μέλη, από τα οποία 15.596 εκ. βρίσκονταν στην Ευρωζώνη, ήταν άνεργοι το Μάρτιο του 2011. Στην Ελλάδα, τη ίδια περίοδο, το ποσοστό ανεργίας ήταν στα επίπεδα του 14,1%. Το ίδιο χρονικό διάστημα, η ανεργία των νέων κάτω των 25 ετών, ήταν στα επίπεδα του 19,8% στην Ευρωζώνη, στα επίπεδα του 20,7% στην Ευρώπη των 27. Στην Ελλάδα η ανεργία των νέων κάτω των 25 ετών ήταν στα επίπεδα του 36,1% (Eurostat, 2011).

Το προαναφερόμενο πλαίσιο δημιουργεί την ανάγκη και για τη διαμόρφωση μιας νέας κοινωνικής πολιτικής. Παράλληλα, η ενασχόληση με θέματα που έχουν να κάνουν με την προστασία του περιβάλλοντος, δίνει το στίγμα της σύγχρονης τάσης για διεκδικήσεις επικεντρωμένες όχι μόνο σε ζητήματα οικονομικού περιεχομένου αλλά και σε κοινωνικά και πολιτιστικά θέματα. Ενώ κατά το παρελθόν υπήρξε σημαντική αύξηση των δημοσίων δαπανών για τη εκπλήρωση συγκεκριμένων αναγκών, κάτι που είναι ενδεικτικό της αυξανόμενης αποδοχής της κρατικής παρέμβασης, σημαντικά θέματα αρχής φαίνεται να συνεχίζουν να παραμένουν αναπάντητα. Όπως για παράδειγμα το αν ζητήματα που αφορούν ολόκληρη την κοινωνία, όπως η εκπαίδευση, η υγεία, η απασχόληση πρέπει να θεωρούνται δημόσια ή ιδιωτικά αγαθά. Εννοώντας βέβαια το αν θα έπρεπε να παρέχονται δωρεάν σε όλους στις ίδιες ποσότητες ή αν θα έπρεπε να χρήζουν προσοχής από κάθε πολίτη ξεχωριστά ανάλογα με τις οικονομικές του δυνατότητες (Jack Hayward, 1979). Ο διαρκώς μειούμενος ρόλος του κράτους στην παροχή δημοσίων

αγαθών ερμηνεύεται ως επακόλουθο της κυριαρχίας των οικονομικών της προσφοράς και συνακόλουθα της αυξανόμενης σημασίας της δημοσιονομικής πειθαρχίας που επιβάλλεται μέσα από περικοπές των δημοσίων δαπανών για τη διασφάλιση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας (Παρασκευόπουλος, 2001). Παράλληλα η καταφυγή στην "αγορά'", η υιοθέτηση και η προσπάθεια υλοποίησης μονεταριστικών οικονομικών πολιτικών, φανερώνει την ουσιαστική αδυναμία του κράτους να δώσει λύσεις σε θέματα που άπτονται των κοινωνικών προσδοκιών (Jack Hayward, 1979).

Ό,τι δε μπορεί να πραγματοποιήσει το κράτος, απλά αφήνεται ή προσφέρεται στην ίδια την "αγορά", ενώ παράλληλα κανείς δεν είναι υπεύθυνος για οποιαδήποτε συνέπεια, αφού δεν είναι κανενός υπευθυνότητα να εγγυηθεί κάτι, για παράδειγμα την πλήρη απασχόληση (Jack Hayward, 1979).

Όλα τα παραπάνω λαμβάνουν χώρα σε ένα πλαίσιο το οποίο κυριαρχείται από την απορύθμιση του εθνικού κράτους στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης. Η μεταβολή του εθνικού κράτους σηματοδοτείται από δύο φαινόμενα: α) η διεθνής συγκυρία και το διεθνές πολιτικό σκηνικό έχουν αλλάξει. Οι γεωπολιτικές συγκρούσεις και οι εθνικιστικές εξάρσεις αποτελούν ίσως τις ακραίες εκδηλώσεις μιας κρίσης που κλονίζει τα θεμέλια του σύγχρονου κράτους και β) η δημοσιονομική κρίση στην οποία έχουν εμπλακεί οι κρατικές πολιτικές στα περισσότερα κράτη έχει βαθύνει σε τέτοιο σημείο, όπου οι πολιτικές λιτότητας, οι περικοπές των κρατικών δαπανών και οι περιορισμοί στην κοινωνική πολιτική έχουν αγγίξει ευρύτερα στρώματα του πληθυσμού, αυξάνοντας την κοινωνική ανισότητα και απειλώντας την κοινωνική συνοχή. Ταυτόχρονα οι ρυθμοί ανάπτυξης βρίσκονται σε πολύ χαμηλά επίπεδα, περι-

ορίζοντας με τη σειρά τους τις δυνατότητες άσκησης εθνικών αναπτυξιακών πολιτικών (Ανδρικοπούλου,1995).

Οι κοινωνικοί εταίροι, καλούνται να παίξουν σημαντικό ρόλο όχι μόνο μέσα από τις κλασικές μορφές συνδικαλιστικής διεκδίκησης, αλλά και μέσω της προσαρμογής σε νέες μορφές δράσης και νέους τρόπους πίεσης για τη διαμόρφωση πολιτικής. Μέσα σε αυτό το διαμορφούμενο πλαίσιο, η διαμόρφωση μιας εναλλακτικής πρότασης εξόδου από την κρίση, αποτελεί σημαντική πρόκληση για τα συνδικάτα, διότι προϋποθέτει ικανότητα και γνώση, με συνέπεια την προσαρμογή στις νέες απαιτήσεις των εργαζομένων και των ανέργων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Amin A. & Tomaney J., 1995, The Regional Dilemma in a Neo-Liberal Europe, in European, Urban & Regional Studies, 2 (2).
- Amin A., & Thrift N., 1994, Living in the Global, in Amin A. & Thrift N., Globalization, Institutions & Regional Development in Europe, Oxford Univ., UK.
- Ανδρικοπούλου Ε., 1995, Οι Περιφέρειες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Αθήνα, Θεμέλιο.
- Beck U., 2000, Τι είναι παγκοσμιοποίηση;, Εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα.
- Βεργόπουλος Κ., 1999, Παγκοσμιοποίηση: Η Μεγάλη Χίμαιρα, Νέα Σύνορα-Λιβάνη, Αθήνα.
- Boyer R. & Drache D., 1996, States against markets, Routledge, UK.
- Council of the European Union 11225/2/08 REV 2/18.06.2009 - Presidency Conclusions.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, COM (2010) 623 τελικό, Πρόγραμμα Εργασίας της Επιτροπής για το 2011.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, COM (2006) 502 τελικό, Κάνοντας την γνώση πράξη: μία Στρατηγική Καινοτομίας ευρείας βάσης για την Ε.Ε.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, COM (2008) 394 τελικό, Προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις, Μία Small Business Act για την Ευρώπη.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, COM (2009) 442 τελικό, Επανεξέταση της Κοινοτικής Πολιτικής για την Καινοτομία σε ένα μεταβαλλόμενο κόσμο.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, COM (2007) 581 τελικό, Επιτυγχάνοντας την εποχή της παγκοσμιοποίησης.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, COM (2008) 800 τελικό, Ένα ευρωπαϊκό σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, COM (2005) 330 τελικό, Κοινές Δράσεις για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση: το κοινοτικό πρόγραμμα της Λισσαβόνας.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, COM (2009) 647 τελικό, Διαβούλευση για τη Μελλοντική Στρατηγική Ε.Ε. 2020.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, COM (2008) 652 τελικό/2, Προς τη δημιουργία Συνεργατικών Σχηματισμών (Clusters) παγκόσμιου κύρους στην Ευρωπαϊκή Ένωση: υλοποιώντας της στρατηγική καινοτομίας ευρείας βάσης.

- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, SEC(2010)116 τελικό: Έγγραφο Εργασίας των Υπηρεσιών της Επιτροπής: Ευρώπη 2020 - Δημόσια Διαβούλευση: πρώτη επισκόπηση των απαντήσεων - Βρυξέλλες, 2.2.2010.
- European Commission, European Innovation Scoreboard 2008, Comparative Analysis of Innovation Performance.
- European Commission, European Innovation Scoreboard 2010, Comparative Analysis of Innovation Performance.
- Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 2010, EUCO 13/10.
- Hirst P. & Thompson G., 1995, Globalization and the future of the nation state, in Economy & Society, Vol. 24, N. 3.
- Jack Hayward, Interest groups and the demand for state action, in State & Society in Contemporary Europe, 1979, Oxford, Martin Rob, UK.
- ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ, 2005 Η ελληνική οικονομία και η απασχόληση, Ετήσια Έκθεση.
- ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ, 2007, Η ελληνική οικονομία και η απασχόληση, Ετήσια Έκθεση.
- Κουκιάδης Ι., 2000, Η Κοινωνική Ευρώπη, Αθήνα, Παρατηρητής.
- Παπαβασιλείου Χρ., 2000, Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την απασχόληση, στο Ενημέρωση, 6/00.
- Παλαιολόγος Ν. 2006, Εργασία & Συνδικάτα στον 21Ο αιώνα, Σειρά Μελέτες ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΥ.
- Παρασκευόπουλος Ι. Χρ., 2001, Κοινωνικό Κεφάλαιο, Κοινωνία Πολιτών & Δημόσια Πολιτική, Συλλογική δράση και δημόσια αγαθά στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, στο Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, Τ. 106, 43-65.
- Ρομπόλης Σ., 2011, Ανάπτυξη & Προοπτικές Απασχόλησης, στον Ενημέρωση, Τ. 180, 2.2001, ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ.
- Σκυλακάκης Θ. 2009, Στη δίνη της διεθνούς κρίσης, στην ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (Ειδικές Εκδόσεις), 26.11.2009.
- Χριστοδουλάκης Α. Γ, 2009, Ζητούμενο για τη βιομηχανία η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, στο Ανάπτυξη - Το Βήμα, 2010 Τι θα σώσει την οικονομία από το ναυάγιο.
- Ψημμένος Ι., 1999, Παγκοσμιοποίηση και συμμετοχή εργαζομένων, Gutenberg, Αθήνα,
- European Union, 2011, Eurostat - news-release euroindicators 62/2011 - 29 April 2011 (www.ec.europa.eu/eurostat/euro-indiacators).

Η ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ & ΤΗΝ ΕΕ-27

του Γιώργου Κριτικίδη

Οι άνεργοι, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στις χώρες της ΕΕ-27, στη διάρκεια των δύο ετών της οικονομικής κρίσης, αυξήθηκαν σημαντικά με εξαίρεση την Γερμανία και κατά συνέπεια αυξητικό ήταν και το ποσοστό ανεργίας.

Από το πρώτο κιόλας τρίμηνο του 2009 ο αριθμός των ανέργων αυξάνεται σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008 έχοντας αυξητικές τάσεις και κατά τα επόμενα τρίμηνα, με αποκορύφωμα την μεταβολή τους στο τρίτο τρίμηνο του 2009 έναντι του αντίστοιχου τριμήνου του 2008 όπου οι άνεργοι στην ΕΕ-27 αυξήθηκαν περίπου κατά το 1/3 (δηλαδή σε ποσοστό 31,8% ή κατά 5.167.200 άτομα). Ο αριθμός των ανέργων συνέχισε να αυξάνεται και τα επόμενα τρίμηνα, ενώ στα δύο τελευταία τρίμηνα του 2010 σε σχέση με τα αντίστοιχα τρίμηνα του 2009 η μεταβολή τους έχει μικρότερη ένταση.

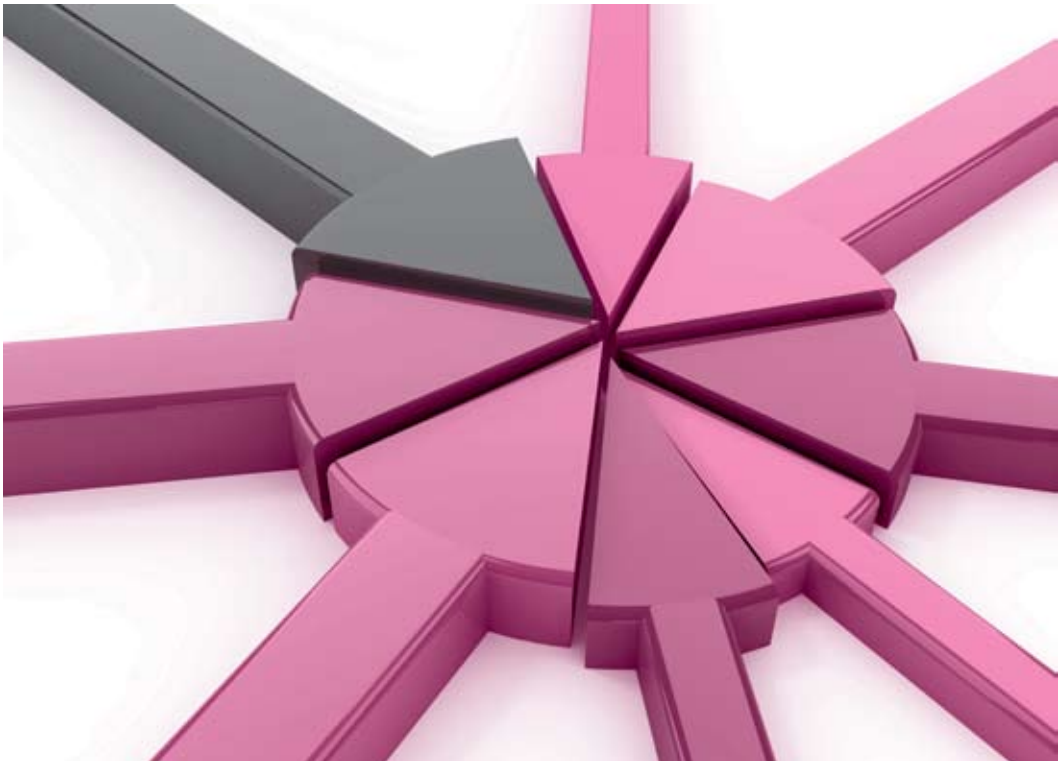
Συνολικά, οι άνεργοι στην ΕΕ-27 αυξήθηκαν στην διάρκεια της οικονομικής κρίσης, μεταξύ του τέταρτου τριμήνου των ετών 2008 και 2010, κατά 5.220.800 άτομα και ποσοστό 30,0% ενώ η αντίστοιχη αύξηση στην χώρα μας ανήλθε σε 319.400 άτομα και ποσοστό 81,3%.

Με εξαίρεση τη Γερμανία όπου οι άνεργοι την ίδια χρονική περίοδο μειώθηκαν ποσοστιαία κατά 6,8%, οι χώρες της νότιας Ευρώπης ακολουθούν τις συνολικότερες εξελίξεις των άνεργων, με την Ελλάδα, την Ισπανία και την Ιρλανδία να έχουν τις μεγαλύτερες ποσοστιαίες αυξήσεις.

Η αύξηση των ανέργων σε όλο το διάστημα της κρίσης προέρχεται κυρίως από την αύξηση των ανέργων ανδρών και για τον λόγο αυτό, οι ποσοστιαίες μεταβολές τους είναι σαφώς εντονότερες σε σχέση με αυτές των γυναικών.

Κατά τη διάρκεια της κρίσης, το ποσοστό ανεργίας το τέταρτο τρίμηνο του 2010 αυξήθηκε κατά 2,1 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το αντίστοιχο του 2008. Στις γυναίκες, το ποσοστό ανεργίας την ίδια περίοδο αυξήθηκε κατά 1,8 ποσοστιαίες μονάδες ενώ στους άνδρες αυξήθηκε κατά 2,3 ποσοστιαίες μονάδες.

Η αύξηση των ανέργων οφείλεται σε αυξήσεις, τόσο της ηλικιακής ομάδας των νέων μέχρι 24 ετών, αλλά κυρίως στην αύξηση των ανέργων πάνω από 25 ετών, καθώς η εν λόγω ηλικιακή ομάδα συμμετέχει στην μεταβολή των ανέργων σε αναλογία που ανέρχεται στο 85%.

Οι μεταβολές των ανέργων άνω των 25 ετών είναι εντονότερες από ότι οι μεταβολές των νέων, με τους άνδρες να συμμετέχουν με μεγαλύτερη αναλογία στις εν λόγω μεταβολές, καθώς οι ποσοστιαίες αυξήσεις τους είναι σημαντικές και πολύ μεγαλύτερες από αυτές των γυναικών.

Αποτέλεσμα αυτών των μεταβολών στη διάρκεια των δύο ετών της οικονομικής κρίσης, είναι το ποσοστό ανεργίας των νέων μέχρι 24 ετών κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2010 να έχει αυξηθεί κατά 4,0 ποσοστιαίες μονάδες, σε σχέση με το αντίστοιχο ποσοστό ανεργίας του τέταρτου τριμήνου του 2008. Κατά συνέπεια το ποσοστό ανεργίας τους αυξήθηκε λίγο πάνω από το 1/5 του εργατικού δυναμικού των νέων της ΕΕ-27 (20,9%). Είναι χαρακτηριστικό ότι στην Ελλάδα το ποσοστό ανεργίας των νέων ξεπέρασε το 1/3 του εργατικού δυναμικού των νέων και στην Ισπανία το 40% αυτών, (36,1% και 43,1% αντίστοιχα).

Το ποσοστό ανεργίας των ανέργων άνω των 25 ετών, στην διάρκεια της οικονομικής κρίσης, αυξήθηκε κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2010 κατά 2,0 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το αντίστοιχο ποσοστό ανεργίας του 2008, ανεβάζοντας το ποσοστό ανεργίας στο 8,3% του αντίστοιχου εργατικού δυναμικού της ΕΕ-27. Αντίστοιχα, στις γυναίκες το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε κατά 1,6 ποσοστιαίες μονάδες ενώ στους άνδρες κατά 2,2 ποσοστιαίες μονάδες. Στην Ελλάδα το ποσοστό ανεργίας των άνω των 25 ετών ξεπέρασε το 10% του εργατικού δυναμικού των νέων και στην Ισπανία πλησίασε το1/5 αυτών, (12,5% και 18,4% αντίστοιχα).

Χαρακτηριστικό των ως άνω μεταβολών είναι ότι σε Ελλάδα, Ισπανία και Ιρλανδία η μεταβολή του μέσου ποσοστού ανεργίας, του ποσοστού ανεργίας των νέων όσο και αυτού των άνω των 25 ετών είναι σχεδόν τριπλάσια σε σχέση με την μεταβολή των αντίστοιχων ποσοστών ανεργίας της ΕΕ-27 κατά το τέταρτο τρίμηνο των ετών 2008 και 2010.

Πίνακας 1:
Τριμηνιαίες μεταβολές των ανέργων σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, (σε χιλ.)

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ 2009 - 2010				ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ 2009 - 2010			
	2010/09Q4	2010/09Q3	2010/09Q2	2010/09Q1	2009/08Q4	2009/08Q3	2009/08Q2	2009/08Q1
European Union (27)	523,7	825,0	1.818,9	3.332,0	4.697,1	5.167,2	4.788,2	3.997,8
European Union (25 countries)	431,5	729,3	1.628,7	3.092,1	4.439,2	4.969,8	4.712,6	3.955,0
Euro area (17 countries)	247,7	434,0	1.019,7	1.865,1	2.991,2	3.343,4	3.113,7	2.823,4
Euro area (15 countries)	258,7	386,1	898,2	1.677,2	2.796,3	3.187,2	3.014,7	2.775,5
Euro area (12 countries)	248,4	376,7	876,9	1.643,9	2.760,7	3.155,6	2.988,9	2.772,4
Belgium	-2,4	29,9	36,1	41,6	64,9	20,7	57,4	41,9
Germany	-332,2	-468,6	-316,6	-8,6	133,5	263,8	10,7	-64,8
Ireland	31,0	18,7	29,6	51,4	98,4	123,0	143,9	115,8
Greece	**197,7**	**156,8**	**151,4**	**124,5**	**121,7**	**110,0**	**85,5**	**55,8**
Spain	370,1	451,4	508,0	602,0	1.118,6	1.524,5	1.756,0	1.836,5
France	-95,6	48,6	44,3	264,9	535,0	514,5	544,8	436,9
Italy	34,9	50,2	253,9	291,0	369,3	286,6	135,1	220,9
Portugal	55,7	61,7	82,1	96,4	125,7	114,0	97,8	68,8

Πηγή: Eurostat
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 2:
Τριμηνιαίες μεταβολές των ανέργων σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ (σε χιλ.)				ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ			
ΑΝΕΡΓΩΝ 2008 - 2010	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1
European Union (27)	5.220,8	5.992,2	6.607,1	7.329,8	29,9	36,9	41,0	44,1
European Union (25 countries)	4.870,7	5.699,1	6.341,3	7.047,1	29,2	36,7	41,4	44,6
Euro area (17 countries)	3.238,9	3.777,4	4.133,4	4.688,5	26,1	33,2	36,3	40,0
Euro area (15 countries)	3.055,0	3.573,3	3.912,9	4.452,7	25,2	32,2	35,2	39,1
Euro area (12 countries)	3.009,1	3.532,3	3.865,8	4.416,3	25,0	32,0	35,0	39,0
Belgium	62,5	50,6	93,5	83,5	19,2	13,6	31,4	24,8
Germany	-198,7	-204,8	-305,9	-73,4	-6,8	-6,8	-9,5	-2,2
Ireland	129,4	141,7	173,5	167,2	78,1	92,9	148,4	161,2
Greece	**319,4**	**266,8**	**236,9**	**180,3**	**81,3**	**75,1**	**66,3**	**44,4**
Spain	1.488,7	1.975,9	2.264,0	2.438,5	46,4	76,0	95,1	112,2
France	439,4	563,1	589,1	701,8	19,7	27,6	30,3	34,0
Italy	404,2	336,8	389,0	511,9	22,8	22,1	22,8	29,1
Portugal	181,4	175,7	179,9	165,2	41,5	40,5	43,9	38,7

Πηγή: Eurostat
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 3:
Τριμηνιαίες μεταβολές των ανέργων κατά φύλο σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ (σε χιλ.)				ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΑΝΔΡΩΝ (σε χιλ.)			
ΑΝΕΡΓΩΝ 2008 - 2010	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q4
European Union (27)	2.192,8	2.284,4	2.379,8	2.519,8	3.027,9	3.707,9	4.227,2	4.810,1
European Union (25 countries)	2.033,6	2.152,5	2.250,2	2.388,5	2.837,0	3.546,6	4.091,1	4.658,7
Euro area (17 countries)	1.325,4	1.367,3	1.410,3	1.600,9	1.913,5	2.410,1	2.723,2	3.087,6
Euro area (15 countries)	1.254,1	1.288,1	1.329,2	1.526,3	1.801,0	2.285,2	2.583,9	2.926,4
Euro area (12 countries)	1.237,2	1.272,0	1.313,3	1.514,4	1.771,9	2.260,4	2.552,5	2.901,9
Belgium	14,8	16,0	35,6	37,0	47,7	34,7	57,8	46,5
Germany	-141,9	-253,2	-263,3	-149,8	-56,8	48,4	-42,6	76,4
Ireland	43,1	39,9	53,9	43,3	86,2	101,8	119,6	123,8
Greece	**140,5**	**121,1**	**100,6**	**77,8**	**178,9**	**145,8**	**136,4**	**102,3**
Spain	632,4	849,4	908,9	903,4	856,4	1.126,6	1.355,1	1.535,1
France	229,4	262,3	240,8	300,8	210,0	300,9	348,3	401,1
Italy	158,4	75,3	74,8	160,3	245,8	261,5	314,2	351,6
Portugal	89,2	88,2	84,4	68,4	92,1	87,5	95,5	96,7

Πηγή: Eurostat
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 4:
Τριμηνιαίες ποσοστιαίες μεταβολές των ανέργων κατά φύλο σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ				ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΑΝΔΡΩΝ			
ΑΝΕΡΓΩΝ 2008 - 2010	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q4
European Union (27)	26,5	28,7	30,5	31,4	33,0	44,6	51,0	55,8
European Union (25 countries)	25,5	28,1	30,0	31,0	32,6	45,1	52,3	57,6
Euro area (17 countries)	22,0	24,0	24,8	27,6	30,1	42,4	47,7	52,3
Euro area (15 countries)	21,3	23,2	24,0	27,0	29,0	41,2	46,5	50,8
Euro area (12 countries)	21,2	23,1	23,8	27,0	28,7	41,0	46,2	50,8
Belgium	8,9	8,7	25,2	22,9	30,1	18,3	36,9	26,5
Germany	-10,6	-17,5	-17,6	-9,8	-3,6	3,1	-2,5	4,0
Ireland	86,2	72,2	141,1	125,1	74,6	104,6	152,0	178,9
Greece	**59,4**	**55,6**	**45,6**	**31,8**	**114,6**	**106,3**	**99,9**	**63,2**
Spain	41,6	68,2	75,8	78,2	50,7	83,2	114,6	150,7
France	20,1	25,1	24,3	29,3	19,3	30,3	36,7	38,6
Italy	18,1	9,4	8,3	17,5	27,3	35,9	38,9	41,5
Portugal	38,1	36,8	38,0	29,2	45,3	45,2	50,9	50,2

Πηγή: Eurostat
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 5:
Τριμηνιαίες μεταβολές των ανέργων 15-24 ετών σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ 2008 - 2010 (σε χιλ.)				ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ 2008 - 2010			
ΑΝΕΡΓΩΝ 15 – 24 ετών	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q4
European Union (27)	791,9	991,7	1.210,5	1.437,8	18,3	22,9	30,3	36,6
European Union (25 countries)	721,5	940,2	1.166,8	1.399,3	17,4	23,0	30,9	37,8
Euro area (17 countries)	355,7	518,1	680,8	850,0	12,9	19,5	27,3	34,6
Euro area (15 countries)	317,2	476,8	635,3	796,8	11,8	18,4	26,1	33,3
Euro area (12 countries)	312,7	474,3	624,8	791,8	11,7	18,4	25,8	33,3
Belgium	13,3	-1,1	26,8	32,3	16,8	-1,1	45,9	45,9
Germany	-72,2	-64,8	-89,4	-8,5	-15,5	-11,8	-17,1	-1,6
Ireland	13,7	12,5	32,2	29,7	28,3	23,4	93,9	102,1
Greece	**41,9**	**35,2**	**32,8**	**23,3**	**52,4**	**47,7**	**45,7**	**28,8**
Spain	155,7	247,8	297,1	335,6	22,7	40,4	51,8	67,1
France	36,6	138,9	154,2	176,2	5,9	25,0	31,8	35,5
Italy	85,0	37,3	89,5	111,2	19,4	10,1	22,8	28,0
Portugal	5,3	11,6	14,5	16,3	5,9	13,3	20,1	19,3

Πηγή: Eurostat
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 6:
Τριμηνιαίες μεταβολές των ανέργων 15-24 ετών κατά φύλο σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ 2008 - 2010 (σε χιλ.)				ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΑΝΔΡΩΝ 2008 - 2010 (σε χιλ.)			
ΑΝΕΡΓΩΝ 15 – 24 ετών	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q4
European Union (27)	380,6	432,9	425,9	445,0	411,3	558,9	784,6	992,8
European Union (25 countries)	352,1	401,5	402,9	436,5	369,4	538,7	764,0	962,9
Euro area (17 countries)	187,3	207,9	224,5	258,2	168,5	310,1	456,3	591,8
Euro area (15 countries)	175,7	193,8	205,4	242,4	141,5	283,1	430,0	554,4
Euro area (12 countries)	173,7	193,1	200,9	240,8	139,0	281,2	424,0	550,9
Belgium	0,3	-3,9	9,6	19,1	12,9	2,7	17,4	13,3
Germany	-19,9	-50,5	-51,4	-19,9	-52,2	-14,3	-38,1	11,4
Ireland	9,1	3,5	13,4	9,8	4,5	9,0	18,8	19,8
Greece	**20,7**	**20,2**	**16,5**	**13,4**	**21,3**	**15,0**	**16,4**	**9,9**
Spain	68,0	108,0	98,7	110,6	87,7	139,8	198,5	224,9
France	45,5	85,1	82,9	59,1	-8,9	53,8	71,4	117,1
Italy	31,9	8,0	6,0	14,8	53,1	29,3	83,5	96,4
Portugal	1,3	-1,0	-0,1	1,6	3,9	12,6	14,7	14,7

Πηγή: Eurostat
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 7:
Τριμηνιαίες μεταβολές των ανέργων 25 ετών & άνω κατά φύλο σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ 2008 - 2010				ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΑΝΔΡΩΝ 2008 – 2010			
ΑΝΕΡΓΩΝ 15 - 24 ετών	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q4
European Union (27)	19,9	22,0	23,3	25,1	17,0	23,7	36,2	46,0
European Union (25 countries)	19,1	21,4	23,0	25,9	16,0	24,3	37,6	47,6
Euro area (17 countries)	15,1	16,7	19,1	22,7	11,1	22,0	34,6	45,0
Euro area (15 countries)	14,5	15,9	17,8	21,7	9,5	20,6	33,5	43,3
Euro area (12 countries)	14,4	16,0	17,5	21,8	9,4	20,6	33,3	43,4
Belgium	0,7	-7,6	38,6	61,6	33,5	5,1	52,1	33,8
Germany	-10,4	-19,3	-22,3	-9,0	-19,0	-5,0	-13,0	3,7
Ireland	57,2	15,6	112,6	99,0	13,8	29,0	83,9	102,6
Greece	**47,6**	**49,0**	**39,3**	**29,6**	**58,4**	**45,9**	**55,2**	**27,9**
Spain	22,4	38,3	35,3	45,3	23,0	42,2	67,5	87,9
France	16,7	34,2	37,4	25,7	-2,6	17,6	27,2	43,8
Italy	15,7	4,8	3,1	7,7	22,7	14,4	41,7	47,2
Portugal	2,6	-2,0	-0,3	3,4	9,5	34,1	45,4	39,3

Πηγή: Eurostat
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 8:
Τριμηνιαίες μεταβολές των ανέργων 25 ετών & άνω σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ 2008 - 2010 (σε χιλ.)				ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ 2008 - 2010			
ΑΝΕΡΓΩΝ 25 ετών & άνω	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q4
European Union (27)	4.428,9	5.000,5	5.396,6	5.892,0	33,8	41,9	44,6	46,4
European Union (25 countries)	4.149,2	4.758,9	5.174,5	5.647,8	33,1	41,7	44,8	46,8
Euro area (17 countries)	2.883,2	3.259,3	3.452,6	3.838,5	29,9	37,4	38,8	41,5
Euro area (15 countries)	2.737,8	3.096,5	3.277,6	3.655,9	29,1	36,4	37,8	40,6
Euro area (12 countries)	2.696,4	3.058,0	3.241,0	3.624,5	28,8	36,2	37,6	40,5
Belgium	49,2	51,7	66,7	51,2	20,0	19,2	27,8	19,2
Germany	-126,5	-140,0	-216,5	-64,9	-5,1	-5,7	-8,0	-2,3
Ireland	115,7	129,2	141,3	137,5	98,7	130,2	171,1	184,3
Greece	**277,5**	**231,6**	**204,1**	**157,0**	**88,7**	**82,3**	**71,5**	**48,2**
Spain	1.333,0	1.728,1	1.966,9	2.102,9	52,8	87,0	108,8	125,6
France	402,8	424,2	434,9	525,6	25,0	28,6	29,8	33,5
Italy	319,2	299,5	299,5	400,7	23,9	25,9	22,8	29,4
Portugal	176,1	164,1	165,4	148,9	50,7	47,4	49,0	43,5

Πηγή: Eurostat
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 9:
Τριμηνιαίες μεταβολές των ανέργων 25 ετών & άνω κατά φύλο σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ 2008 - 2010 (σε χιλ.)				ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΑΝΔΡΩΝ 2008 – 2010 (σε χιλ.)			
ΑΝΕΡΓΩΝ 25 ετών & άνω	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q4
European Union (27)	1.812,2	1.851,5	1.953,9	2.074,8	2.616,6	3.149,0	3.442,6	3.817,3
European Union (25 countries)	1.681,5	1.751,0	1.847,3	1.952,0	2.467,6	3.007,9	3.327,1	3.695,8
Euro area (17 countries)	1.138,1	1.159,4	1.185,8	1.342,7	1.745,0	2.100,0	2.266,9	2.495,8
Euro area (15 countries)	1.078,4	1.094,3	1.123,8	1.283,9	1.659,5	2.002,1	2.153,9	2.372,0
Euro area (12 countries)	1.063,5	1.078,9	1.112,4	1.273,6	1.632,9	1.979,2	2.128,5	2.351,0
Belgium	14,5	19,9	26,0	17,9	34,8	32,0	40,4	33,2
Germany	-122,0	-202,7	-211,9	-129,9	-4,6	62,7	-4,5	65,0
Ireland	34,0	36,4	40,5	33,5	81,7	92,8	100,8	104,0
Greece	**119,8**	**100,9**	**84,1**	**64,4**	**157,6**	**130,8**	**120,0**	**92,4**
Spain	564,4	741,4	810,2	792,8	768,7	986,8	1.156,6	1.310,2
France	183,9	177,2	157,9	241,7	218,9	247,1	276,9	284,0
Italy	126,5	67,3	68,8	145,5	192,7	232,2	230,7	255,2
Portugal	87,9	89,2	84,5	66,8	88,2	74,9	80,8	82,0

Πηγή: Eurostat
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 10:
Τριμηνιαίες ποσοστιαίες μεταβολές των ανέργων 25 ετών & άνω κατά φύλο σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ 2008 - 2010				ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΑΝΔΡΩΝ 2008 – 2010			
ΑΝΕΡΓΩΝ 25 ετών & άνω	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q1	2008_10Q4	2008_10Q3	2008_10Q2	2008_10Q4
European Union (27)	28,5	31,0	32,7	33,2	38,8	52,9	56,2	59,1
European Union (25 countries)	27,4	30,3	32,1	32,5	38,5	53,2	57,5	60,9
Euro area (17 countries)	23,8	26,1	26,3	28,8	36,0	49,1	51,6	54,4
Euro area (15 countries)	23,1	25,3	25,6	28,3	35,1	48,0	50,3	53,0
Euro area (12 countries)	22,9	25,1	25,5	28,3	34,7	47,7	50,0	52,9
Belgium	11,5	15,1	22,3	13,7	29,0	23,3	32,8	24,4
Germany	-10,6	-17,1	-16,8	-10,0	-0,4	5,0	-0,3	4,1
Ireland	99,7	110,6	154,0	135,6	98,4	140,0	179,0	208,4
Greece	**62,0**	**57,1**	**47,1**	**32,3**	**131,8**	**125,3**	**112,3**	**73,2**
Spain	46,4	77,0	88,2	87,0	58,8	96,5	130,1	171,8
France	21,1	22,2	20,5	30,3	29,5	35,9	40,3	36,8
Italy	18,8	10,7	9,8	20,1	29,0	44,1	38,0	39,7
Portugal	47,4	47,0	46,3	35,6	54,4	47,8	52,0	52,8

Πηγή: Eurostat
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 11:
Συνολικό ποσοστό ανεργίας κατά φύλο Δ΄ τρίμηνο 2008, 2010

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ	ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ ΦΥΛΑ		ΓΥΝΑΙΚΕΣ		ΑΝΔΡΕΣ	
GEO/TIME	2010 Q4	2008 Q4	2010 Q4	2008 Q4	2010 Q4	2008 Q4
European Union (27 countries)	9,6	7,5	9,7	7,9	9,5	7,2
Belgium	8,0	7,1	8,1	7,8	7,9	6,5
Germany	6,7	7,4	6,2	7,4	7,1	7,5
Ireland	14,5	8,0	10,6	5,9	17,7	9,6
Greece	**14,1**	**7,9**	**17,8**	**11,6**	**11,4**	**5,3**
Spain	20,5	14,0	21,0	15,2	20,1	13,1
France	9,6	8,2	10,3	8,8	9,0	7,6
Italy	8,4	7,0	9,6	8,4	7,5	6,0
Portugal	11,2	7,8	12,3	8,9	10,2	6,9

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 12:
Ποσοστό ανεργίας των νέων κατά φύλο Δ΄ τρίμηνο 2008, 2010

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ 15-24 ετών	ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ ΦΥΛΑ		ΓΥΝΑΙΚΕΣ		ΑΝΔΡΕΣ	
GEO/TIME	2010 Q4	2008 Q4	2010 Q4	2008 Q4	2010 Q4	2008 Q4
European Union (27 countries)	20,9	16,9	20,5	16,6	21,2	17,2
Belgium	21,3	18,1	20,6	20,3	21,9	16,3
Germany	9,1	10,7	8,2	9,8	9,9	11,4
Ireland	30,3	17,2	25,5	12,7	35,2	21,4
Greece	**36,1**	**22,6**	**42,8**	**29,2**	**30,7**	**17,6**
Spain	43,1	29,6	41,4	29,1	44,6	30,1
France	22,2	20,8	23,9	20,5	20,8	21,0
Italy	28,3	22,9	30,9	26,2	26,6	20,6
Portugal	21,9	17,2	24,7	20,1	19,6	14,8

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 13:
Ποσοστό ανεργίας των 25 ετών & άνω κατά φύλο Δ΄ τρίμηνο 2008, 2010

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ 25 ετών & άνω	ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ ΦΥΛΑ		ΓΥΝΑΙΚΕΣ		ΑΝΔΡΕΣ	
GEO/TIME	2010 Q4	2008 Q4	2010 Q4	2008 Q4	2010 Q4	2008 Q4
European Union (27 countries)	8,3	6,3	8,4	6,8	8,2	6,0
Belgium	6,7	6,0	6,9	6,6	6,5	5,5
Germany	6,4	7,0	5,9	7,1	6,7	6,9
Ireland	12,6	6,5	8,6	4,7	15,8	8,0
Greece	**12,5**	**6,8**	**15,9**	**10,2**	**10,1**	**4,4**
Spain	18,4	12,2	19,0	13,5	17,9	11,2
France	8,2	6,7	8,8	7,5	7,6	6,0
Italy	6,9	5,7	8,0	7,0	6,1	4,8
Portugal	10,3	6,9	11,3	7,9	9,4	6,1

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 14: Ποσοστό ανεργίας στην Ε.Ε. - 27, ανά τρίμηνο 2008, 2010

GEO/TIME	2010Q4	2010Q3	2010Q2	2010Q1	2009Q4	2009Q3	2009Q2	2009Q1	2008Q4	2008Q3	2008Q2	2008Q1
European Union -27	9,6	9,6	9,7	9,6	9,5	9,3	8,9	8,3	7,5	7,1	6,9	6,8
Euro area -16	10,0	10,1	10,1	10,0	10,0	9,8	9,4	8,9	8,1	7,7	7,5	7,3
Belgium	8,0	8,3	8,4	8,4	8,1	8,1	7,7	7,6	7,1	7,3	6,8	6,9
Bulgaria	11,3	10,3	10,1	9,3	8,0	7,1	6,4	5,9	5,2	5,4	5,9	6,1
Czech Republic	7,1	7,1	7,3	7,7	7,4	7,3	6,5	5,5	4,5	4,3	4,4	4,4
Denmark	7,7	7,4	7,5	7,2	7,1	6,2	6,0	4,9	3,7	3,2	3,1	3,3
Germany	6,7	6,9	7,2	7,5	7,7	7,9	7,8	7,6	7,4	7,4	7,6	7,9
Estonia	14,3	15,9	17,9	18,9	16,1	15,0	13,2	10,9	7,9	6,1	4,2	4,2
Ireland	14,5	13,8	13,5	13,0	12,8	12,6	11,8	10,3	8,0	6,9	5,5	4,9
Greece	**14,1**	**13,0**	**12,2**	**11,0**	**10,2**	**9,8**	**9,2**	**8,8**	**7,9**	**7,6**	**7,5**	**7,8**
Spain	20,5	20,4	20,0	19,4	19,0	18,6	17,8	16,6	14,0	11,8	10,5	9,2
France	9,6	9,8	9,8	9,9	10,0	9,6	9,4	8,9	8,2	7,9	7,7	7,6
Italy	8,4	8,3	8,5	8,5	8,3	8,0	7,5	7,3	7,0	6,9	6,8	6,5
Cyprus	6,8	6,6	6,6	6,2	6,1	5,8	5,2	4,3	3,7	3,6	3,5	3,7
Latvia	17,2	18,3	19,3	19,9	20,1	18,7	16,5	13,3	10,2	7,5	6,2	6,1
Lithuania	17,3	18,3	18,3	17,3	15,8	14,3	13,7	11,2	8,0	6,4	4,8	4,0
Luxembourg	4,6	4,5	4,4	4,6	4,9	5,1	5,3	5,4	5,2	5,1	4,8	4,4
Hungary	11,1	11,1	11,2	11,2	10,7	10,5	9,7	9,2	8,2	7,8	7,7	7,6
Malta	6,5	6,7	7,0	7,1	7,1	7,3	7,0	6,5	6,1	5,9	5,9	5,9
Netherlands	4,4	4,5	4,5	4,5	4,2	3,9	3,5	3,2	3,0	3,0	3,1	3,1
Austria	4,2	4,4	4,5	4,5	4,8	5,0	4,8	4,4	4,1	3,7	3,5	3,9
Poland	9,7	9,6	9,6	9,7	8,9	8,5	8,0	7,5	7,0	7,0	7,3	7,5
Portugal	11,2	11,1	11,0	10,5	10,2	10,0	9,5	8,8	7,8	7,8	7,7	7,6
Romania	7,4	7,3	7,1	7,3	7,6	7,2	6,5	6,2	5,9	5,8	5,8	5,7
Slovenia	7,8	7,3	7,3	6,8	6,4	6,4	5,8	4,9	4,3	4,3	4,4	4,7
Slovakia	14,1	14,3	14,5	14,6	14,1	12,7	11,3	10,0	8,9	9,0	10,0	10,1
Finland	8,1	8,3	8,5	8,7	8,7	8,6	8,2	7,4	6,7	6,4	6,3	6,3
Sweden	7,9	8,3	8,5	8,7	8,8	8,6	8,4	7,4	6,7	6,2	6,0	5,9
United Kingdom	7,8	7,7	7,8	7,9	7,7	7,8	7,7	7,0	6,3	5,8	5,3	5,2
Norway	3,5	3,5	3,6	3,5	3,3	3,2	3,1	3,1	2,8	2,4	2,5	2,4
Croatia	12,8	12,2	11,6	10,5	9,7	9,5	8,8	8,5	8,4	8,0	8,3	8,8
Turkey	10,0	10,6	10,6	11,4	11,9	12,7	13,1	12,5	11,1	9,8	9,0	9,0
United States	9,6	9,6	9,6	9,7	10,0	9,7	9,3	8,2	6,9	6,0	5,3	5,0
Japan	5,0	5,0	5,1	5,0	5,3	5,4	5,1	4,6	4,1	4,0	3,9	3,9

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 15: Οι άνεργοι στην Ε.Ε. - 27, ανά τρίμηνο 2008, 2010

GEO/TIME	2010Q4	2010Q3	2010Q2	2010Q1	2009Q4	2009Q3	2009Q2	2009Q1	2008Q4	2008Q3	2008Q2	2008Q1
European Union -27	22.657,3	22.245,0	22.705,4	23.960,9	22.133,6	21.420,0	20.886,5	20.628,9	17.436,5	16.252,8	16.098,3	16.631,1
European Union -25	21.561,3	21.215,8	21.666,1	22.832,7	21.129,8	20.486,5	20.037,4	19.740,6	16.690,6	15.516,7	15.324,8	15.785,6
European Union -15	18.026,5	17.648,4	17.985,3	18.883,8	17.760,9	17.275,3	17.038,3	16.819,1	14.365,2	13.295,0	13.079,6	13.302,1
Euro area -17	15.626,6	15.155,8	15.534,4	16.396,3	15.378,9	14.721,8	14.514,7	14.531,2	12.387,7	11.378,4	11.401,0	11.707,8
Euro area -16	15.533,4	15.049,9	15.406,7	16.259,4	15.272,2	14.619,4	14.422,4	14.452,1	12.334,2	11.334,5	11.373,7	11.679,1
Euro area -15	15.156,0	14.666,3	15.018,3	15.852,0	14.897,3	14.280,2	14.120,1	14.174,8	12.101,0	11.093,0	11.105,4	11.399,3
Euro area -13	15.122,1	14.630,7	14.979,9	15.809,6	14.860,1	14.246,3	14.086,8	14.145,6	12.076,8	11.068,7	11.082,9	11.371,0
Euro area -12	15.041,4	14.557,7	14.906,0	15.735,7	14.793,0	14.181,0	14.029,1	14.091,8	12.032,3	11.025,4	11.040,2	11.319,4
Euro area -11	14.329,3	13.935,7	14.312,0	15.149,0	14.278,6	13.715,9	13.586,6	13.629,4	11.639,6	10.670,2	10.683,1	10.912,8
Belgium	387,7	424,0	391,4	420,5	390,1	394,1	355,3	378,9	325,2	373,4	297,9	337,0
Bulgaria	382,4	326,6	342,2	341,0	272,8	234,5	222,6	222,2	177,7	185,1	207,2	228,8
Czech Republic	362,9	374,1	374,5	422,5	385,0	387,0	333,9	302,8	230,7	223,9	220,1	244,5
Denmark	214,0	213,9	216,0	229,9	196,0	180,4	177,1	152,8	103,8	100,0	89,6	99,6
Germany	2.729,1	2.797,4	2.919,1	3.336,4	3.061,3	3.266,0	3.235,7	3.345,0	2.927,8	3.002,2	3.225,0	3.409,8
Estonia	93,2	105,9	127,7	136,9	106,7	102,3	92,2	79,0	53,5	43,9	27,3	28,7
Ireland	295,0	294,3	290,4	270,9	264,0	275,6	260,8	219,5	165,6	152,6	116,9	103,7
Greece	**712,1**	**621,9**	**594,0**	**586,8**	**514,4**	**465,1**	**442,6**	**462,3**	**392,7**	**355,1**	**357,1**	**406,5**
Spain	4.696,6	4.574,7	4.645,5	4.612,7	4.326,5	4.123,3	4.137,5	4.010,7	3.207,9	2.598,8	2.381,5	2.174,2
France	2.670,0	2.603,5	2.530,7	2.766,8	2.765,6	2.554,9	2.486,4	2.501,9	2.230,6	2.040,4	1.941,6	2.065,0
Italy	2.179,5	1.864,1	2.092,7	2.273,2	2.144,6	1.813,9	1.838,8	1.982,2	1.775,3	1.527,3	1.703,7	1.761,3
Cyprus	21,9	23,6	26,4	29,6	24,3	22,0	20,9	18,2	13,4	14,1	12,4	18,1
Latvia	193,4	210,0	225,3	235,8	229,4	214,9	199,7	168,8	118,7	87,3	76,5	79,7
Lithuania	281,9	292,0	297,2	293,3	255,2	228,1	223,1	193,9	129,8	97,2	72,5	77,5
Luxembourg	10,6	8,9	9,5	11,2	12,1	9,9	11,7	13,1	11,3	11,9	11,0	8,9
Hungary	462,1	465,7	473,3	497,8	442,0	436,2	401,7	402,8	337,1	327,7	319,2	332,6
Malta	12,0	12,1	12,1	12,8	12,9	11,9	12,3	11,0	10,8	10,2	10,1	10,1
Netherlands	370,8	373,0	393,0	422,6	335,6	306,4	289,5	283,4	230,2	219,6	247,5	274,7
Austria	176,1	190,9	187,2	198,4	200,3	221,8	198,8	196,7	168,8	159,3	145,8	175,2
Poland	1.649,1	1.627,4	1.682,0	1.838,9	1.471,3	1.404,3	1.355,1	1.413,8	1.153,6	1.132,4	1.196,1	1.360,8
Portugal	619,0	609,4	589,8	592,2	563,3	547,7	507,7	495,8	437,6	433,7	409,9	427,0
Romania	713,7	702,7	697,0	787,2	731,1	698,9	626,6	666,1	568,2	551,0	566,4	616,7
Slovenia	80,7	73,0	73,9	73,9	67,1	65,3	57,7	53,8	44,5	43,3	42,6	51,7
Slovakia	377,4	383,6	388,4	407,4	374,9	339,2	302,4	277,3	233,2	241,5	268,3	279,8
Finland	195,0	195,5	262,9	243,8	215,2	202,1	264,2	202,3	159,3	151,0	202,2	176,0
Sweden	362,2	390,9	468,4	447,0	403,3	399,2	456,2	381,2	299,5	280,4	339,9	301,8
United Kingdom	2.408,9	2.486,0	2.394,9	2.471,1	2.368,6	2.514,7	2.375,9	2.193,3	1.929,6	1.889,3	1.609,9	1.581,3
Iceland	13,2	11,6	16,1	13,3	11,9	10,8	16,6	12,5	7,3	4,7	5,6	3,9
Norway	83,3	88,8	100,0	93,0	73,8	82,1	85,9	78,4	64,7	64,4	70,5	63,5
Switzerland	186,5	209,6	190,0	229,1	:	:	183,2	:	:	:	146,6	:
Croatia	209,5	200,4	216,4	196,7	162,0	152,8	156,8	167,4	155,1	125,9	140,1	175,8
Former Yugoslav Republic of Macedonia	295,4	300,5	296,2	309,6	298,8	298,1	297,7	300,8	306,0	305,3	310,4	319,9
Turkey	2.468,5	2.614,4	2.527,3	3.172,5	2.898,0	3.050,0	2.986,1	3.278,7	2.657,1	2.191,1	1.927,9	2.335,9

Πηγή: Eurostat

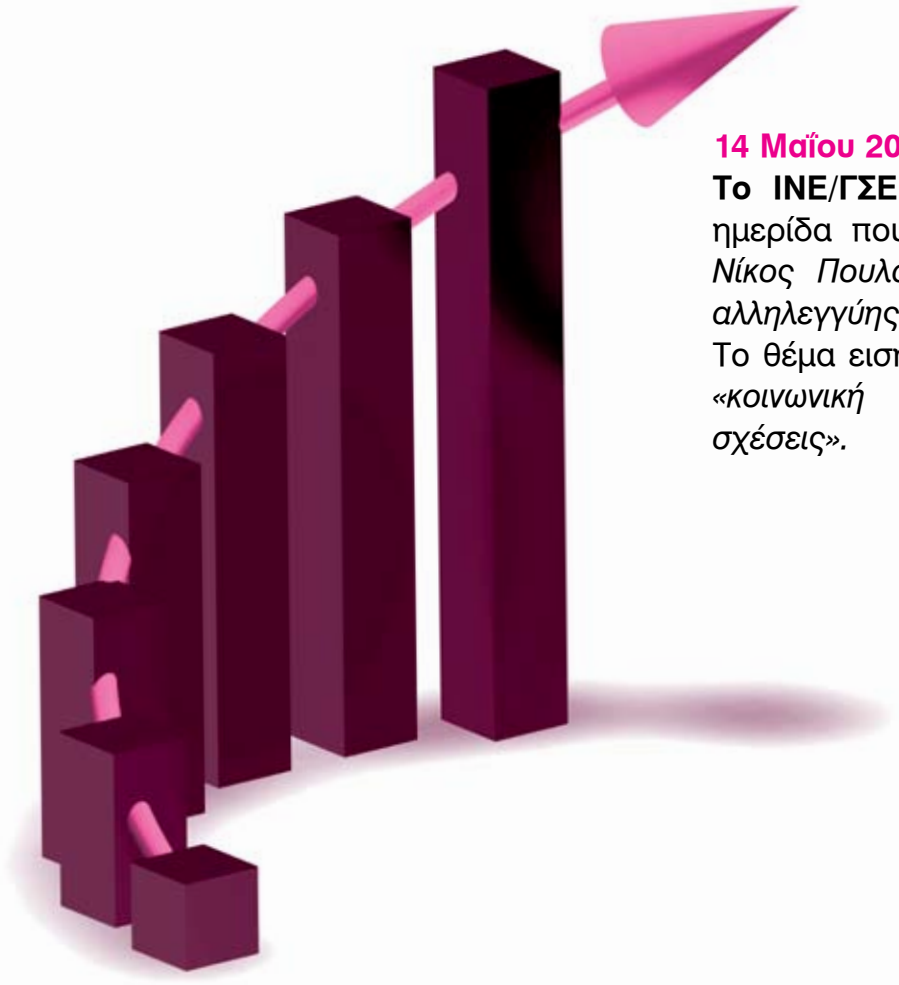
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

2 Μαΐου 2011.

Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ συμμετείχε (Γ. Κουζής) σε ημερίδα του ιδρύματος *Σταύρου Καλλέργη* με θέμα: *«Από τη πρωτομαγιά του Σταύρου Καλλέργη στην κατεδάφιση των κοινωνικών κατακτήσεων».* Το θέμα εισήγησης του Γ. Κουζή ήταν: *«Οι εργασιακές σχέσεις σε Ελλάδα και Ευρώπη κατά την περίοδο της κρίσης»*.

13 Μαΐου 2011.

Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ συμμετείχε (Πέτρος Ρυλμόν, Α. Καψάλης,) σε ημερίδα που διοργάνωσε ο Συνασπισμός της Αριστεράς με θέμα: «Η νεοφιλελεύθερη επίθεση στο δημόσιο τομέα, τη δημόσια περιουσία και τους εργαζόμενους» Οι παρεμβάσεις των εκπροσώπων του ΙΝΕ, αφορούσαν στην θεματική ενότητα: *«Οι επιπτώσεις της νεοφιλελεύθερης πολιτικής στις δημόσιες επιχειρήσεις και το δημόσιο τομέα»*.

14 Μαΐου 2011.

Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ συμμετείχε (Α. Καψάλης) ημερίδα που διοργάνωσε το Ινστιτούτο *Νίκος Πουλαντζάς* με θέμα «*Πρακτικές αλληλεγγύης και κοινωνική οικονομία*». Το θέμα εισήγησης του Α. Καψάλη ήταν: *«κοινωνική οικονομία και εργασιακές σχέσεις».*